

ELŐFIZETÉS ÁR.

Egész évre 3 frt.
Félévre 1 50 kr.
Negyedévre 1 frt 50 kr.

Bérmennyel levelek csak ismert korszakot foglaltatnak el.

Készlet nem adatna vissza.

Egyes szám ára 20 kr.

A szilveszteri minden garmondor díja 20 kr.

ZEMPLEN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLEN-VÁRMEGYÉNEK ÉS A ZEMPLEN-MEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLETNEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

HIRDETÉS DÍJ

Hivatalos hirdetéseknek:
Minden egyes sor után
1 kr.
Asonfajlú helyre 20 kr.

Kiemelt díjazású a kör-
szettel ellátott hirdeté-
nyekért természetesen
minden 3 centiméter
után 3 kr számítottak.

Állandó hirdetéseknek
kedvezmény nyújtatik.

Hirdetést a „Zemplén”
nyomdába küldendők.

A nők a társadalomban.

— Két cikkely. —

I.

Senki sem vonhatja kétségbe, hogy a tizenkilencedik század a megtisztult eszmék százada. És hogy ezt az elnevezést meg is érdemli, arról bizonyosságot tesznek azok a társadalmunk egész szervezetét átalakító eszmék, melyeket zászlajára írt.

Az emberi szellem sajátja, hogy fokozatos fejlődésben van és mennél inkább fejlődik, annál többet akar és annál magasabbra tör: mert a tudnivalóság ösztönzi és e vágyának csak úgy tehet eleget, ha célja felé fáradhatatlanul közeledik.

Kulturánk fokozatos fejlődésével mindig újabb és újabb eszmék születnek, melyeknek megtestesítését követeli a kor, a haladás parancsoló szava.

Nem szándékozom most a XIX. században feltalált dolgokról szólni, hanem csak a nőkről akarok egyet-mást elmondani, illetőleg arról az álláspontokról, melyet a nők a társadalomban elfoglalni hivatva vannak.

A nők egyenlő jogosítottságának eszméje nem épen a legutolsó helyen áll; sőt én merem állítani, hogy ezen társadalmi életünket átalakító kérdés megoldása még a jelen század feladatai közé sorozandó.

Napjainkban, midőn az emberiség ezredéves forradalmak árán minden irányban kivívta már az egyén függetlenségét, midőn a mindenható kényuralom napja örökre le-tűnni látszik, hogy modern államszervezetekben helyet adjon a szabadság eszméjének; midőn komoly törekvés mutatkozik mindenfelé: a szabadság, egyenlőség és testvériség hatalmas elveit nemcsak részben, de minden irányban megvalósítani humánus és

nemzeti kötelesség. Ezért ideje volna már, hogy hozzáfognának a kérdés megoldásához, mely a nő állását meghatározza, nem mint feleségét, hanem mint olyan szellemi tőkét reprezentáló egyénét, ki a civilizáció hatalmas munkájában szintén hivatva van résztvenni. Ideje volna, hogy megállapítsák, minő jogok illetik meg a nőt a férfival szemben; vajjon helyes és igazságos-e, hogy a nő függő és alárendelt viszonyban álljon, vagy pedig megilletik őt is azok a jogok, melyeket a férfi gyakorol. Szükséges lenne ezt megállapítani nem udvariasságból hanem azért mert a nők szellemi tőkéjét nem kamatoztatni a legnagyobb nemzetgazdasági hibákegyike.

Évezredek óta uralkodott az a terdes nézet, hogy a nő egyedül azért van teremtve, hogy a férfi kedvét találja benne, s ha a férfi kedvét a nő már kinyerni szerencsés volt, ezzel betöltötte fő célját.

De a mai felvilágosodott században öntudatra ébredtek már a nők is, amidőn ők jogaik respektálását követelik.

Minden rendelkezésünkre álló eszközt igénybe kellene vennünk, hogy azt a nőkre nézve megalázó nézetet megszüntessük és teremteni kellene egy olyan helyzetet, mely hozzához, férfiakhoz, is méltó legyen és amelyben a nő ne játszószék többé olyan szerepet, mint (legyen szabad ezt a közönséges példát használnom) a gyermek kezében a gyöngy szórakoztató játékszer.

Ne felejtjük el, hogy az emberiségnek egyik feléről van szó, melynek munkaereje, szellemi tehetsége, szorgalma, akarata és ügyessége tétlenül heverve elvész. Mert a nők szellemi tehetségét kétségbevonni az egy olyan előítélet, melyet a multra nézve a történelem, a jelenre nézve a gyakorlati élet elég világosan megcáfol.

Alig van tér, melyen már meg nem pró-

bálkoztak volna és az eredmény, melyet felmutatni képesek, megérdemli a méltányolást. Megérdemli a méltányolást még annak dacára is, hogy ez a férfiak által elért eredményeket mégcsak meg sem közelíti; mert tekintetbe veendő, hogy a nő évezredek óta lévén alávetve a férfi önkényének, az önállóságot tetteiben és gondolkodásában nélkülözni volt kénytelen. Aránylag nagyon rövid idő óta ébredtek csak öntudatra a nők, képzettségük fejlesztésére tehát még nem is igen volt alkalmuk és ebből az okból a már eddig is elért eredményt kicsinyleni nem szabad. Nem szabad annyival is inkább, mert a társadalom eddigelé alig tett valamit a nők szellemi munkaképességének fejlesztése érdekében és amit e tekintetben felmutatni képesek, azt csakis saját maguk energiájának köszönhetik.

Mindazok, kik megtagadják a nőktől a szellemi tehetséget, nagyon igazságtalanok és azon állítás, hogy mióta az emberiség él, egyetlen eredeti eszmét sem köszönhet a nőknek: frázis.

Azok, akik komolyan tudnak gondolkodni és ismerik a történelem lapjait *Szemiramisz-tól II. Katalin* ig, tudni fogják, hogy kimagasló női tehetségek sohasem hiányoztak és akadnak lángelmék nemcsak a férfiak, de a nők között is.

Megcsontosodott, ferde tradíciókon nyugvó előítéletekből és okoskodásokból merítvük azok az ész-okok, melyek a női hivatást kizárólag a család körébe szorítják és elválaszthatatlanul ahhoz csatolják. A gyakorlati élet napról napra jobban megcáfolja ezt a tévedéses állítást és a sürgető szükség kívánja, hogy adjuk meg a nőknek azokat az eszközöket, melyeknek alkalmazása a társadalomnak csak hasznára lehet. Ha egy futó pillantást vetünk vissza-

szintén téved, mikor az ugor- finn- és lapp népekben akarják látni a magyarok őseit. Mennyire alapos az ő indokolásuk, ime egy pár tantételük. Ők tagadják azt, hogy a szittyák léteztek volna. Ők tagadták, hogy a hunok a magyarokkal és székelyekkel legcsekélyebb rokonságban lettek volna, holott hungároknak írják őket épen a német krónikások.

A harmadik elmélet szerint, *Horváth* István után, a magyarok a sémi népből eredtek.

Mind a három elmélet fonák s elvetendő. A valóság az, hogy a magyarok az ári fajhoz tartoznak, mint Európa összes népei, azaz a románok, germánok, szlávok, görögök, stb. a kik mindannyian *India* földjéről jöttek Nyugatra.

Erős bizonyítéka ennek a kusa-szittyák őstörténelme is, a mely szerint csakugyan Kuzisztán (Kuz-oroszág, vagy Ária) volt a kusa nép legősibb hazája, legelső lakhelye. Azt hiába hozzák fel ellenvetésül, hogy a magyar nyelv az európai nyelvek egyikéhez sem hasonlít. Hiszen a francia vagy német és szláv nem különbözik jobban egymástól, mint a magyar a többi európai nyelvtől s azért mégis ők az ári fajhoz tartoznak, ide számítják magukat. Mennyivel inkább állíthatjuk ezt mi magunkról, mikor épen mi mondhatjuk azt, hogy a magyar nyelv még nem távolodott el a szanszkrit-ári nyelvtől, az ősi forrástól, úgy mint a többi európai nyelvek.

Hogy ezen állításunkkal nem állunk elszigetelten ime a bizonyíték: Nemcsak barátainak jegyzeteiben, de a Tibeti-szótár előszavában, sőt azon levelekben is, melyeket *Csoma* Sándor már 1825-ben *Kemény* századoshoz intézett, említést találunk arról a körülményről, hogy tudós hazánkfia nemcsak bizonyos nyelvtani hasonlatosságot,

Az ősi haza felkutatása.

— Irta: *Hollós István dr.* —

IV.

A magyarokra szokás lett azt mondani, hogy egyedül állunk a világon, rokon nélkül. Előttünk épen a dolog ellenkezője tűnik ki.

A magyarok eredetét illetőleg háromféle elmélet a legismertebb.

Vámbéry azt állítja, hogy a magyarok a turkok egyik ágát képezik s összes bizonyítéka azon az egy tételre alapszik, hogy *biboros Constantin* azt írta, hogy a magyarok turkok.

Sajnos, hogy nem vette észre *Vámbéry*, miszerint azzal a görög íróval szemben áll az egész világ tanúsága, mert *Árpád* nemzetét mindenki *hungár*-nak, *venger*-nek, *magyar*-nak nevezte és hogy milyen üres fecsegés volt *Constantin*tól turkok gyanánt elnevezni minket: abból is kitetszik, hogy még maga a török sem nevezte magát török nemzetnek, hanem *ozmanna*knak.

Egyébiránt a *türk* elnevezés magyarázata ez: „A magyaroknak hosszas, szinte három egész századon keresztül, 568-tól 888-ig, mások szerint 893-ig *türk* felsőség alatt éltébe magyarítható, véleményem szerint, a *türk* nevezet, melylyel a magyarok a bizantinosok- és araboktól jelezteknek. Ekkor csuszta be számos török szó is a magyar nyelvbe. Innen származtatja azt többek közt *Gatterer*: „Da aber seit dem Jahre 545 die Türken im Oriente mächtig zu werden anfangen, so wurde bald darauf der Name der Hunnen durch den Namen der Türken deren Unterthanen sie wurden verdrängt.“ (Lukácsy, Magyarok Ős-elei.)

A *Hunfalvy-Budenz*, vagy a *Schlözer*-iskola,

TÁRCA.

Születésnap ajándék.

Mivel lephetlek meg kedvesem, kis mátkám?
Mit adjak emlékül, szépséges Ilonkám?
Mit adhat a koldus, földhözragadt árva,
A királykisasszony születésnapjára?

Hogyha gazdag volnék, a föld legszebb pontján
Palotát emelnék számodra, Ilonkám.
Építenék ottan olyan függő kertet,
Mint *Szemiramiszé* hajdanta lehetett.

Ha ember tehetné. -- nem is mondok nagyot, --
Lehoznám az égről a hajnalcsillagot;
Koszorúba fonnám, homlokodra tűzném,
A többi csillaggal utad kikövezném.

Mind ezt nem tehetem, törpe vagyok hozzá!...
Tovább nem is fűzöm, bánatom fokozni,
Fogadd hát szívemet, rajongó lelkemet,
Mind, a mivel bírok, izzó szerelmemet.

Jaj, hiszen szívem sincs, lelkem is elveszett,
Od'adtam réges rég cserébe -- teneked.
Nincsen semmim, tehát átadom magamat; --
Értéktelen ho'mi, elfogadnod szabad.

Exner Kornél dr.

felé, figyelemmel kísérve a nők társadalmi állásának különböző időkben történt fokozatos átalakulását, akkor arra a meggyőződésre jutunk, hogy a kultúra fejlődésével a nők társadalmi állása is változott. És mennél inkább hódított a modern tudomány emberesebb elmélete, annál inkább jutott a nő is önállóságra.

Az ó-korban a nők nagyon kevés kivétellel alárendelt állást foglaltak el, mely alárendeltség csak nemzeti sajátosságok tekintetében különbözött.

A turáni népcsaládok Kelet despotikus eszméinek befolyása alatt állván, sohasem jutottak az egyéni szabadság tiszta tudatára és fent a zsarnokságnál, lent a szolgaságnál egyebet nem ismertek.

A legpregnansabb kifejezését leli ez abban a viszonyban, mely a két nem között létezett és létezik még ma is. A férfi ura, zsarnoka és mindenható istene a nőnek, míg a nő engedelmes szolgálója és tisztelője a férfinak. Alig találunk Kelet népeinél csak egy törzset is, melynél a nő nagyobb tisztelet tárgyát képezné. Mindenütt mint elnyomott rabszolgákat látjuk, vagy pedig mint a férfi muló kedvteléseinek kielégítésére szolgáló eszközt.

Reichard Armin.

Vármegyei ügyek.

Köztudomású. Vármegyénk alispánja elrendelte, hogy a szürnyegi *Laborcs* hidnak felső szerkezete lebontassék; ekként tehát a Nagy-Erdőn át a *Laborcs*-hidra irányuló közlekedés mindaddig, míg az olvadás és áradás tart. szünetelni fog.

Cigányok összeírása. Az előttünk lévő hivatalos összeírás szerint a s.-a.-ujhelyi járás területén találtak az összeírók összesen 699 cigányt kik közül férfi: 324, nő: 375.

Vármegyénk területén a Németországba irányuló szarvasmarha-kivitel szempontjából ragadós tudólob által fertőzöttnek nyilvánított községek és azok 20 kilométeres kerületébe eső helységek: A.-Olsva, Bukócz, Boksa, Csertész, Dricsna, Felső-Olsva, Havai, Hocska, Makócz, N.-Breznicze, Orosz-Krucsó, Sztaskócz, Sztropkó, Sandal és Vladicsa.

Hírek a nagyvilágból.

A pápa legközelebb szilárd bizodalmanak adott kifejezést aziránt, hogy a magyar kormány és a kat. egyház között nem fog nyílt harcra kerülni a dolog.

A Panama-ügyben ítelt a párisi felebbviteli törvényszék, és pedig: csalásért s biza'ommal való visszaéléssért a többek között *Lesseps* Ferdinándot és fiát Károlyt 5—5 évi fogházra és 3000 frank

de különösen helyi elnevezéseket fődözött föl, melyeknek fönmaradása a magyarok között maiglan szanszkrit és hindi eredetre utal. Ismételten említette *Csoma* ezen körülményt. Állításainak érdekes volta föltűnt már *Wilson*, *Prinsp*, *Torrens* és *Campbell* előtt... (*Duka* Tivaear dr. K. *Csoma* Sándor dolgozatai című művében.) A szanszkrit nyelvből vette eredetét az indó-german nyelvcsalád elnevezése, melyhez tartoznak a kaukazi fajnak minden nyelvei... A *zend* nyelv, mely a szanszkritnak leánya, maga részéről viszont anyja egy nagy számú nyelvcsaládnak. A *zend* családhoz tartoznak további értelemben az örmény és hun-magyar-szittyia nyelv. Az örmény nyelv a keleti nyelvek sorában nem képez külön osztályt, valamint nem képeza magyar sem; hanem bármennyire is különböznek egymástól és eredeti nyelveknek tartatnak, nézetem szerint mindkettő a *zend*- vagy *ári* nyelvcsaládhoz tartoznak, írja a történetbuvár *Lukácsy* A magyarok ós-eleji című művében.

De hogy a szittyia-magyar az összes európai népekkel együtt az ári fajhoz tartozott, épen a szittyia nemzet történelméből igazolható.

Hallgassuk csak meg az írók ide vonatkozó följegyzéseit.

A szittyiák már *Herodotosz* által két nagy törzsre osztatnak; a tulajdonképeni szittyiákra, vagy szkolotokra és a szarmatákra.

A szláv nemzetiségek annalistái, kiváltképen azok, kik az ugynevezett *Ljact-pissék*-ben őrizték meg a hagyományok útján az ősiak jutott emlékeket, és melyek kivált az orosz régiségtudományban és nyelvészetben nevezetes szerepet játszanak. többnyire azon véleményben vannak, mit korábban *Pliniusz* és *Ptolemaosz* is megerősítettek, hogy

pénzbírságra, *Eiffel* mérnököt 2 évi fogházra és 20,000 frank pénzbírságra ítélte. A bíróság végzett a Panama-botrányról. Kérdés: a francia köztársaság ellenségei megelégszenek-e ennyivel, vagy magát a köztársasági kormányformát is bele akarják fojtani az erkölcsi piszkokba?

Az orosz trónörökös felhatalmazással birt Berlinben annak kijelentésére, hogy Oroszország és Franciaország között szövetség nem létezik. Ez a kijelentés megörösítette a békepartot a háboru hiveinek rovására.

Ázsia császára. A lapok hire szerint ezt a címet készül felvenni a cír, aki a nyár folyamán, állítólag, be is utazza Közép-Ázsiát.

Zante szigetén a földrengés borzasztóan pusztit; 614 ház t ljesen elpusztult, egész falvak romba dőltek, számos helyen a föld mélyen megrepedt.

Hírek az országból.

Kaczvinszky Viktor prépost a jászói kano-nok-rend főpapja, főrendihazi tag, Jászón f. hó 5 én, közhasznos életének 76-évében, elhunyt. A nemzeti közművelődés terén szerzett érdemei elvülhetetlenek. Mint jászói prépost, ő volt Magyarországon az első főpap, kit 1867-ben a király alkotmányos uton nevezett ki. Bolcsesége, szivjósága, mindenkit lekötelő nyajasságáért vármegyénkben is, hol a rend jószágkormányzati ügyeinek intézése végett Leleszen évenként hetekig szeretett tartózkodni, köztiszteletnek örvendett. Temetése, nagy lényvel és pompával, csütörtökön volt Áldás emlékeztetére!

Hieronymi Károly belügyministert a kolozsi választókerület egyhangulag országos képviselővé választotta.

Államháztartásunk megszilárdulását szembe-ötölően szemlélteti az állami pénztárak bevételeiről és kiadásairól szerkesztett, s a kir. pénzügyminister részéről közzé tett 1892. évi kimutatás. Az állam bevételei 1887. óta 100 millió ftnál többel emelkedtek, a kiadások pedig ennek ellenében alig 50 millió fttal nagyobbak, mint voltak 1887 ben.

Széchenyi lakoma. A nemzeti kaszinó, mint minden évben tenni szokta, most Budapesten ma egy hete ünnepelte alapítójának, *Széchenyi* István grófnak áldott emlékeztét. A fényes lakomán, *Zichy Géza* gf., kezében a *Széchenyi*-serleggel, mondotta az alkalmi felköszöntő, melyből ide igtatjuk a következő pontot: »A valódi nagyság legbiztosabb ismertető jele, hogy azt semmi más nagysággal összemérni nem lehet. Egy ember, ki lángelkének akaratával generációk mulasztását pótolta, egy trespéd országot álmából felkeltett, oktatót, egyesített, munkára kényszerített, ki ugyszólván, az idő sorrendjének egymásutánját is felfüggesztette: az csak egy *felisten* lehetett. — Amink van, mind abból fejlődött, amit ő adott nekünk, amink lesz, az már csak a meglévőnek kifejlesztése lehet. — *Arpad* földét szerzett, *István*-király vallást, *Nagy Lajos* országot, *Mátyás* dicsőséget: *Széchenyi* modern államot!»

Százezer korona A körmöcbányai pénzverő hivatal nagy acélgépjé kidobta magából az első 100,000 db ezüst-koronát. Mind szép, fényes kosztümben jöt a világra és hangos pengéssel ugrott a nagy márványasztal fehér lapjára. Az ezüst-

a két különböző név egy és ugyanazon nép elnevezésére szolgált.

Halling a germánokat a szittyiáktól számszattja.

Kétségtelennek látszik, mondja *Schlözer*, hogy a szláv nemzetiség a szittyiák hatalmas és számtalan ágra szakadó törzséből származott; melynek közös neve akkor enyészik el, midőn az ősi törzsből külön nemzetiségek válnak ki, idegen névvel és különböző jelentőséggel, tér és időbeli meghatározással. Már pedig *Schlözer* nem szerette a magyarokat.

A szittyiák létezésének nyomai messze visszavezetnek bennünket a keresztény időszámítás előtti századokba. Ők valának az ék-írás feltalálói. Mint a chaldok ősei (káldiak) ők voltak a kettős folyam (Tigris és Eufrat) vidék legelső földmívelői, mondja *Lenormant*, (L. historie anc. de l'orient.)

A szláv elnevezés, mely ma annyi külön nemzetiséget foglal magában, csak az V. keresztény században keletkezett. (*Gebhardi*, Gesch. I. Venden.)

A szittyia-szarmát népcsaládok legidősebb s már korán nagy és hatalmas törzséhez tartoztak a vendek, kik csekély megszakítással az egész hosszú területen laktak mely az Ádriai tengertől egész a Keleti tenger partjáig s *Pannonia* nyugati határából egész a rhaeti Alpokig húzódik. (*Velenze* (Venedig) is tőlük kapta nevét és létét.)

A szittyia-szarmát népek leghatalmasabb törzséhez számítja ugy *Herodotosz*, mint *Ptolemaosz* a *vend*-, *jász*-, és *roxalár* törzseket. *Pliniusz* szerint a roxalánok utódai a mai oroszok. *Strabón* szerint a gótok elődeinek eredete azonos a szlávokéval: azaz a szittyiáktól származtak.

koronák és nikkell-illérek csak három hó múlva jönnek forgalomba, addig tehát el kell kö'teni a régi jó egyforintosokat.

A budai *Mátyás*-templomot ez év nyarán adják át rendeltetésének. *Cselka* Nándor bndapesti szentszéki elnök-helyettesnek püspökké szenteltetése is már itt megy végbe.

A Duna áradásnak indult.

Különtélek.

(Királyi adományok.) Ofelsége, a király kabinetirodája utján, *Beszkid Miklós* porubkai, *Demeter János* lasztóci, *Vajda Mihály* minyóci, *Hvoz-dovics Vince* moskóci, *Biszaha Mihály* csicsókai gk. lelkeseknek egyenkint 30 ftnyi, — továbbá *Dem-jancsak András* csicsókai, *Mondok Illés* or-hrabóci, *Klecz András* zubnai, *Csonda János* or-kázméri, *Gyömbéry György* izb.-hosszúmezei, *Hramecz János* cir.-bélai és *Pocsatkó József* világi tanítóknak egyenkint 15 ftnyi, — végre özv. *Szirmay Károlyné* nátafalusi 1 kosnak 15 ftnyi kegyes adományt küldött.

(Személyi hírek.) *Csiszár Gábor*-, vármegyei kiérdemesült főpénztárosnak, kire a becsületesség klasszikus korának az a jellemző mondása, hogy »laudator temporis acti« egész valójában ráillik, királyunk *Öfelsége* a *Ferenc-József* rend *Lovagkeresztjét* adományozta. — A két év múlva adományozandó *nyolcadik* keresztnek a súlyát, *Gábor-urambátyánk* vállain, könnyítse meg ez az ő becsülettel véteztett mellére tüzendő *kilencedik* kereszt, s érje meg, teljes lelki és testi épségben, a leges-legfelső helyről jövendő *tizedik* és a többi kereszt adományozását is! — *Chyzer Kornél* dr.-t, a kir. belügyminisztérium egészségügyi osztályának ujonnan kinevezett főnökét, az ungvármegyei orvosgyógyyszerész-egyesület feliratban üdvözli.

(+ 12 R.) Tegnap d. u. a hőmérő 12 fok meleget mutatott a napos oldalon, mely kellemes tünemény minden éltöt öröme hangolt, de leginkább a hidegtől elcsigázott szegény verebeket. Szinte torkuk szakadtából hálalkodtak ezek a szánandó teremtmények s talán azt csiripelték: hál' istennek, megtörtött végre a tél irtózató ereje!

(Virághullás.) *Rónay István*, a s.-i.-ujhelyi kir. dohánygyárnak egyik közszeretett elüljáróját és kedves családját nagy szomorúság érte; 14 éves és kiskorához mérten nagy műveltséggel megildott leánykájukat, *Zsófiát*, ki a megtesült szorgalom és anyagi jószág volt, f. hó 4-én este, hat napig tartó betegség után, szívükről elrabolta a könyörtelen halál. A vigasztalan szülő legdrágább kincsét f. hó 5-én vitték ki a r. k. temetőbe, az ismerősök nagy részvéte mellett és az elhunytat sirató kis barátok kíséretében. Nyuitson enyhületet a jó szülőknek és a kedves családnak az a tudat, hogy fijdalmukban sokan és mindannyian a legőszintébb részvétellel osztoznak!

(Tüz.) Folyó hó 7-én, este 9 óra tájban, a vészharang kongása tudatta, hogy tűz van a városban. Jó időbe telt, míg a színhelyét felfedeztük a felre eső kis barátságos utcában, hol *Gaskó Józsefné* 880. számú kis hazának a hótól csaknem roskadó szalmás fedele égett meg. A tüzet a ház nyitott kéményének rosszasága okozta.

(Országos vásár.) A f. hó 6-iki ugynevezett Apollónia vásár, alig ért fel jókora hetivásárral, mert a nagy hideg és vasuti forgalom akadályok miatt a vásárlátogató közönség legnagyobb része elmaradt. Így aztán a különben elég szép számban felhajtott marha sem került eladásra. Az iparosok ugyszólván semmit sem árultak, sőt nagy részük ki sem pakolt.

(Dohánygyári bál.) Folyó hó 4-én tartották a s.-a.-ujhelyi dohánygyár munkásnői első nyilvános táncvigalmukat Közönségünk, amelynek egy ilyenmü bárlól eddig még sejtelve sem volt, már hetek óta élénk érdeklődést mutatott városunk ez új intézetének első vigalmi összejövetele s annak miként leendő sikere iránt. Az érdeklődés jogosult is volt, amennyiben a rendezőség, mely a dohánygyári tisztviselőkből állt, vállalva mindent elkövetett, hogy a multság sikere biztosítsassék. A színház termét *Fischer Ödön*, helybeli diszitömes-ter, erre az alkalomra szakavatott kézzel, izléssel dekorálta. Pontban esti 8-kor zendité rá *Molnár Józsi* s.-pataki bandája a gyujtó dallamot, a midőn is a mamák kíséretében bevonuló s tulnyomó részben fehér s krém ruhákba öltözött leányok helyeiket elfoglalták. A páholypok színültig megteltek s azok soraiban Ujhely intelligenciájából is több vendéget láthattunk. Folyt ezután a multság páratlan jókedvben, s minden perc csak fokozta. Fesz-telenség, igazi magyaros vígság szabott törvényt a táncosok soraiban, mert dicséretére legyen mondva a dohánygyáriaknak, ülni közülök egyetlenegy sem láttunk. Ha még felemlíttük, hogy három négyes volt, melyen cirka 60 pár állott fel aztán keringő kvantum-szátisz: akkor a bál igazi hangulatát jellemeztük. A táncoló férfiak csoportjába uri közönség is vegyült s kiválóan fokozta a jókedvet az a körülmény, hogy a dohánygyár szerez-treméltó új igazgatója s a többi gyári tisztviselő mind táncoltak. A bál csak a reggeli órákban ért véget s az utolsó párokat már a kellő nap első

Folytatás a mellékleten.

sugárai üdvözölték. A résztvevők mindannyian egy kedves mulatság emléket vitték magukkal haza. Nem érdektelen, hogy a dohánygyár betegsegítő egyesülete is részesült e mulatságból némi adományban. — Felülfizettek a következők: Molnár István főispán ömeltósága 8 ft, Löcherer Lőrinc dr. 5 ft, Haás Károly doh. gyári igazg. 3 ft, Schön Sándor 2 ft, Herczog Lipót 2 ft, Friss Herman 2 ft, Berczik Nándor 1 ft, özv. Wihs Keresztélyné 1 ft, Frisch Herci 1 ft, Abonyi D. Mór 1 ft, Szalai Pál 50 krt: összesen 26 ft 59 krt. — r.

(Esküvő.) Csutkay Béla, pénzügyi fogalmazó a háromszék-vármegyei kir. pénzügyigazgatóságnál, S.-A. Újhelyben tegnap délután vezette oltárhoz az újhelyi r. k. plébánia templomban Bánóczy Ilonát, Bánóczy Kálmán polgártársunknak szép és kedves leányát. Legyenek boldogok!

(Jég-ünneplést) rendeznek a jég sport pártolói és kedvelői f. hó 19-én a s. a. újhelyi korcsolyázó egyesület jégpályáján. Amidőn ez ünneplésen a t. közönségnek mennél nagyobb számmal leendő részvételére számít, egyszersmind felkéri a rendezősséget, hogy az idő rövidségére való tekintettel, résztvételi óhajukat tudatni és a részvételi díjat (felvett korcsolyázók 1 ft, az ifjúság 60 kr) f. hó 14-éig az egyesület pénztárosához juttatni sziveskedjék. A részletes programmal, miután az csak az aláírások kellő számával állapítható meg, később szolgálunk — A rendezősség.

(A „Zemplén“ fekete táblája.) Meghatározással konstataljuk, hogy a miskolcz-gerendai al lami utszakaszon álló s. a. újhelyi köhidről, több rendbeli nógatásunkra, tegnap, tehát éppen 26, azaz huszonhat nap múltán, eltakarították a hófúvást. Csak marad igaz, hogy: „lassan megyünk messzire!“

(Tisztújítás) S.-Patakról írja alkalmi tudósítónk, hogy Gaizler József br. járási szolgabírónak tapintatos elnöksége alatt f. hó 8-án, a választópolgárság élénk érdeklődésével történt meg a városi általános tisztújítás a következő eredményel és pedig: a főbírói tisztről lekoszont Kun Dániel helyére közfelkialtással Dobozi Papp Ferencet, — pénztárossá Galgóczy Barnabást, — közigyámá Oláh Miklóst, — rendőrbiztossá Irencaényi Pált, — tanácsosokká: Utics Andrást, Demcsák Mihályt, Nádaszky Józsefet és Lévai Jánost választották. A községi elüljárósnak ekként megválasztott tagjai a hivatali esküt letévén, mind egyikük a maga ügykörét legott elfoglalta.

(Papválasztás.) Gesztelyben, írja levelezőnk, az id. Olajos Pál halálával megüresedett ev. ref. lelkészi állomást f. hó 5-én töltötték be. Megválasztották 50 szótöbbséggel az elhaltak fiát, Olajos Pál h.-kaki ref. lelkészt Székely Imre ev. ref. segédlelkész ellenében. — E lelkészválasztás, mint ma a legtöbb, felért egy kisebbserű orsz. képviselő választással. Már hónapokkal ezelőtt, mindjárt az üresedés után, megkezdődött a korteskedés s tartott szakadatlanul egész a választás napjáig. A legújabb időknek ez a legvadabb kinövése. Borzalommal telik el az ember lelke, ha látja a drága pénzt két marokkal szórni (a képviselő-választás alkalmával is) akkor, mikor sok árva didereg, kenyér nélkül szükkülködik s sok szegény gyermek az igazi szegénység miatt, iskola, vagy tanító hiányában tanulatlanul nő fel; de mikor azt kell már látnunk, hogy ez a csúnya betegség a papválasztásokra is elragadt: akkor már igazán kétségbe kell esnünk! A magasztos lelkészi pálya egyszerűen kenyeret adó hivattalá aljasult, melynek megszerzéséért az egyik részről s eladásáért a másik részről mindenre képesek az emberek. Ezt a fekélyt irtani kell! Magának a társadalomnak kell ettől tisztanyodnia r. l.

(Farsang.) Varannóról írják nekünk: Nem hiába rövid a farsang, de sietnek is mulatni mindenfelé. Nalunk f. hó 4-én tartotta a fiatalság pompás kedvben a táncesteknek egyik legsikerültebbjét. A mulatság esteli 1/2 9-kor vette kezdetét: az igen izlésesen feldisztatott táncteremben, a mi egyetlen mulatóhelyünkön, a Magyar Korona vendéglőben. Hiába dühöngött a dermesztő északi szél, hiába futta be a hó az utat, azért összegyűlt ott a mulatni vágyó közönség fiatalja, örege innen és a vidékről. S amint megszólalt cigányaink könnyed nyitortyúje alatt az első csárdás kedvrepeztető hangja, úgy elfedték a szem elől a barna gyerekek karát az aranyos jókedvtől duzzadó táncoló párok, hogy egy álló óráig hangot hallott a fül, de cigányt nem látott a szem. Az első négyest 20 pár lejtette, a többit aztán reggelig ki tudja hány? 12 óra után lement az összes mulatók serege az alsó étkező helyiségekbe, hogy a dusan terített asztalok mellett megvacsorázzék. De aki a „dusan terített“ kifejezés alatt ételket is értene, az vég etlenül félreértene, mert azok után jó soká kellett várni az ember-fiának, nem levén elég kiszolgáló embere a mi vendéglőnknek. S ami ezt az ágát illeti az élvezetnek, arra bizony sokkal több gondot fordíthatna az illető, mert a jó kiszolgálás egyike ilyenkor a mulatság sikerének. A jókedv azonban így se hagyta magát kiszorítottatni, mert alig egy fél órai étkezés után már lent volt mindenki s az est jól belenyult a reggelbe, mert már hat óra volt,

mikor a hölgyközönség eloszlott, vivén magával egy legjobb kedvű táncmulatság emléket. — Az ott volt hölgykoszorút a következők alkották: asszonyok: Antalóczyné, Füzesséry Györgyné, özv. Füzesséryné, Hoznekné, Kerekesné, Kélené, Kasztrinerné, Píknáné, Rettegine, Loinsné, Roxerné, Smoczerné, Stromfné, Spiellenbergné, Seligáné, Valkovszkiné, Zseltvayné. Leányok: Antalóczy Margit, Füzesséry Irén és Berta, Kéler Etelka, Kasztriner Kornél, Ligethy Margit, Oroszy-nővérek, Retteghy Berta, Hunyor Emma, Seliga nővérek, Ureczky Margit, Valkovszky Ilona, Zseltvay Ida. r. l.

(Gyászjelentés.) Besseney István és özvegy Baczonyi Matyásné Besseney Erzsébet mint gyermekek, úgy saját magok, mint az összes rokonság nevében fájdalomtelt szívvel jelentik szeretett és tisztelt édes atyjoknak, néhai nagy- és kisbessenyei Besseney Jánosnak f. évi február hó 10-én délutáni 5 órakor, életének 71-ik évében, hosszas betegség után történt gyászos kimúltát. — Miglécz, 1893. február 10. Áldás és béke lengjen hamvai felett!

(Piknik.) A szinnai intelligencia, írja tudósítónk, f. hó 5-én pikniket rendezett, s dacára a zord időjárásnak, igen szép számmal gyűltek össze a táncestére. A tiszta jövedelem a szinnai róm. kat. iskola javára lévén felajánlva: a táncestét a róm. kat. iskola termeiben tartották. Az egyik tanterem táncsteremmé, a másik étkezővé volt átalakítva. Küiönösen a táncsterem igen elmésen s kedélyfrissítően volt zöld fenyőággal feldisztatva, hogy a zord idő miatt lehangolt szívekben az élet örök zöld örömeit s reményeit ébreszse fel. A hölgykoszorút tulnyomóan menyecskék képeztek s ép ezért jogsan nevezte el egy jelenlét nem táncoló a szépen sikerült táncestét „a szép s kedves krajnyai menyecskék báljára“nak. Ujféltkor szolgálták föl a „menü“-t, amelyet a konyha-művészetükről is híres szinnai s sztarinai menyecskék izléssel s incsiklandozóan módoltak ki. Egyik jelenlét vendég úgy nyilatkozott: a szinnai piknik-bálok a legjobbak, a legizletesebbek s a legelvezetesebbek, mert magyar a társaság, magyar a tánc s magyar a konyha; szeretném, ha minden héten volna Szinnán piknik-bál s szeretném, ha a kedves krajnyai menyecskék oly szivesen megújranak a mi „hogy volt“ kérésünkre a pikniket, mint a cigányok a ropogós csárdást a „hogy volt“-ra kivilágos ki viradtig.

(Vihar.) Az ez idei tél sok emberre nézve lesz emlékezetes. Elfagyott fülek, kezek, lábak emlékeztető jelek lesznek, hogy az 1892—93-iki tél mily kegyetlenül hideg volt. — Itt a Krajnyán, írja levelezőnk, oly óriási a hó s a hideg, aminőre alig emlékeznek az öreg emberek. Galiciával már rég megszunt a közeledés, a folyó hó 4-én s 5-én dühöngő borzató hóvihár óta pedig itt a Krajnyán is nagyobbbrést szünetel a forgalom. Istenkísértés egyik faluból a másikba menni. Az ország-úton óriási hótörzsek vannak. Az emberek száza lapitokkal, csakányokkal (mert a vihar keményen tömörítette) vágják-hányják a havat. Néhol több öl magas hóhegyeket kell át-vágni, hogy egy szán-szélességre utat csinálhassanak. A nagy hó s a vihar több házfedelet is ledöntött. Több utas csak nagy kinnal s bajjal tudott megmenekülni a vihar elől. Hogy a hóviharnak ember élete is esett volna áldozatul, nem bizonyos, ámbár a nép között ilyen beszédek is keringenek. A szolgabírói hatóság megfeszített erővel igyekszik az utakat járhatóvá tenni; de a folytonos havazás s a nagy hideg miatt rendkívül nehezen megy. — Nagy vízáradásoknak nézünk elébe. Az illetékes hatóságok jó előre gondoskodjanak mentő eszközökről. A gazdák máris búsulnak, mi lesz az őszi vetésekből? Jó Istenünk! Téged kérünk, távoztasd el tőlünk a vízáradás veszedelmét!

(Közbiztosság—közegészség.) A Krajnyán, jelenti levelezőnk, dacára a nagy hidegnek, úgy az emberek, mint az állatok egészségesek. Járva-nyos betegségnek még nyoma sincsen. A bacillusok a 20—25 R° fokos hidegben elpusztultak. Csak takarmány-hiányról panaszkodnak a gazdák, s félnek, hogyha sokáig ilyen hideg tart, az állatok az éhség miatt pusztulnak el. A közbiztosság a szinnai járásban kielégítő habár sok az ögyelgő s még több a részeg ember.

(Engedelem gyűjtésre) A nagy-dobrai izraelita hitközségnek megengedte a kir. belügyminister, hogy imaházának felépíthetése céljából az ország területén 3 hónapon át, de csak saját hit-sorsosai között, könyöröltes adományokat gyűjt-hessen.

(Jóváhagyás.) A homonnai izraelita nőegye-sület alapszabályait jóváhagyó záradékkal a bel-ügyminister leküldötte.

(Egy, esetleg két tanuló) a „Zemplén“ könyvnyomdájában fölvetetik.

(Kérelem.) Avval a tiszteletteljes kéréssel fordulok mindanokhoz, kiknél a „Zemplén-vármegye monografiája“ című 2 kötetes munkámra előfizetési felhívások vannak: sziveskedjenek azokat okvet-lenül február hó végéig a Zemplén kiadóhivatalába beküldeni. Az előfizetők számától függ a mű meg-

jelenése. S.-A. Újhelyben, 1893 évi február hó 12. Kapás Aurél.

Irodalom.

Az Ország-Világ a művelt olvasó közönségnek a leg nagyobb, legelterjedtebb s egyszersmind a legszebb szépiro-dalmi lapja, melyet Benedek Elek kiváló gondnal szerkeszt, s kit az ifjabb és régebb írói gárda legjelesebbjei támogatnak. Heti tárcái Székely Huszártól, melyek a lefolyt eseményeket szellemesen ismertetik. Az Irodalom és művészet, a Nők Vi-lága, a Kis Krónika, mely egyszersmind új rovat is, elég ki-merítően tájékoztatnak a hazai és külföldi fontosabb társadalmi és művészi eseményekről. A divatképek a legújabb s egye-nesen Párisból érkezett minták után készülnek. A lapot di-szítő szép kiviteli képek pedig a hazai és külföldi jelesebb művészetet mutatják be a közönségnek. A kiváló gazdag tar-talom és szép nyomás mellett még csak olcsósága teszi aján-latosabbá a lapot, mert a diszes borítékban megjelenő lapnak előfizetése egész évre 8 forint, félévre 4 forint, negyedévre 2 forint, egy hóra 70 krajcár. Egyes szám ára 16 krajcár és a kettős számú füzet 30 krajcár. Uj előfizetők a valóságos irodalmi és művészi esemény-számba menő karácsonyi számot, melynek ára nem előfizetőknek 50 krajcár, ingyen kapják az összes mult évi műmellettekkel.

A Vasárnapi Újság február 5-iki száma 19 képpel s igen gazdag tartalommal jelent meg. A Vasárnapi Újság elő-fizetése negyedévre 2 ft, a Politikai Újdonságok-kal együtt 3 ft. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Bu-dapest, egyetem-utca 4. szám.)

Általánosabb fontosságú és érdekességű művet jelen irodalmunk alig képes felmutatni, mint az Athenaeum Kézli-Laxi-kona, mely minden újabb füzettel megerősíti bennünk azt a megjelenés kezdetétől fogva táplált hitet és bizalmat, melyet már akkor, mint kitűnő segéd munkát ajánlottuk, minőre min-den családnak, minden szaktudósnak, szóval minden művelt embernek szüksége van. Most vettük e jeles enciklopédia 33-és 34. füzetét. E két füzet a Szarvaszati—Székelyak közti anya-got tartalmazza az adatoknak óriási halmozásával. A 33. füzet mellékletét 4 táblázat képezi, mely a magyar irodalom törté-netének táblázatos áttekintését nyújtja összehasonlítva a vi-lágirodalommal: új és felette tanulságos dolgot, mely mű-velődésünket meglepően kedvező világitásban mutatja be. A 34. füzet mellékleteinek egyike Magyarország hőmérsékleti és esőségi viszonyainak, 4 világos, szép nyomású s hivatalos ada-tok alapján készült térképét adja; a másik a telephónia és a távirászat megértéséhez szükséges 35 rajzot mutat be. A munka 40 füzetben lesz teljes, s így már csak 6 füzet hiány-zik e nélkülözhetlen segéd munkából, melyet minden olvasónk-nak melegen ajánlunk. Minden füzet ára 30 krajcár. Meg-szereshető négy 3 ftes félkötetben, vagy két 6 ftes kötetben is. Diszkótésben minden kötet ára 8 ft. Az első kötet már kötve is megjelent, s most adatott ki a harmadik félkötet is. Megrendelések az Athenaeum könyvkiadó-hivatalához (Buda-pest, Fe. enciek-Tere 3) címezendők, mely mutaványszámokat is szivesen küld. Kapható azonkívül minden könyvkereske-désben.

Feltűnést keltő röpirat jelent meg a napokban Roth Adolf dr.-tól, ki egy fővárosi testgyenyestű intézet tulajdo-nosa. A 102 lapra terjedő és igen sok cinkografált fénykép-másolattal telennyomott füzet címe ez: „Miert nem lehetett ed-dig, és miért lehet most a test összes elgöbüléseit és az izü-let gyulladásokat meggyógyítani?“ A könyv nem szakemberek, hanem a nagyközönség számára van írva s a Roth dr. inté-zetében gyógyult betegek kezelés előtti és utáni képmásaival van benne szemmel láthatólag bebizonyítva, hogy az ugyne-vezett „eggyógyítási-móddal“ mily meglepő eredményeket lehet elérni. A kis mű Grill Károlynál jelent meg s 60 krtt minden könyvkereskedésben kapható.

Kossuth Lajos élete és működése cím alatt értékes mun-jelent meg Gracza György ismertevű író és lapszerkesztő tol-lábol. — A munka, mint címe is magyarázza, nagy hazánkfiá-nak eddigi életpályáját és korszakalkotó működését tárgyalja, de annyi új adat felhasználásával, oly vonzó modorban, hogy bárki a legnagyobb élvezettel olvashatja. Nagy előnye a mun-kának, hogy az eddigi Kossuth-életrajzoktól eltérőleg, történet-írói tárgyilagossággal mutatja be Kossuth alakját. Másik figye-lemreméltó előnye, hogy az életrajz Kossuthnak egész 90-ik születésnapjáig, tehát a legutóbbi napokig terjed. De a mun-kából nemcsak Kossuth életrajzát ismeri meg az olvasó, hanem a 40-es évek reformmozgalmát, ugyszintén az 1848—49-iki szabadságharcot is, melyet a szerző külön fejezetben, tömören, de minden fontosabb mozzanatra kiterjedő figyelemmel ír le. A 230 oldalra terjedő munkát 16 egész oldalas kép, 24 kisebb rajz és 7 iniciále, összesen tehát 47 művészi kiviteli kép dí-szíti Kossuth életéből. — A rajzokat Cserépy Árpád, Szemléi Mihály, Homicskó A., Kiss Lajos, Márk L. és Nemes Mihály jeles illusztrátoraink készítették. A becses munka, kettőle ki-adásban jelent meg. A diszkíadás, ára 2 ft. a népies kiadásá, 230 nagy nyolcadrésű oldalra, 1 ft. 20 kr. A megrendelések a „Budapest“ kiadóhivatalához (Budapest, IV. Sarkanytus-utca 3. sz. a.) intézendők. A könyv különben Löwy Adolf újhelyi könyváránál is kapható.

Megjelent a Pallas Nagy-Lexikonának 10., 11. és 12. füzeté is, amelyek az Amerika és anizotrop közötti ismeretanyagot tárgyalják több száz cikkelyben, a melyek közül némelyik, így pl. az Amerika, angol irodalom, angol nyelv, angolszászok cí-műek alaposságukat és nagy terjedelmüket tekintve bátran ér-tekezés számba vehetők. Az Amerika c. cikkelyben ismertette van Amerika geográfiai, geológiai, növény, állattani szempont-ból, ismertette van továbbá lakossága, szellemi művelésége szempontjából, végül hozzá van csatolva felfedezésének és a 400 éves jubileumának története s leírása is. Az angol irodalom c. cikkelye behatóan foglalkozik annak minden korszakával a legrégibb időtől a jelen korig. Kiemeljük még a többi közül a következő cikkelyeket is: ananász, anatomia, Andrács, And-rássy grófok, anglikán egyház, Angola stb. A két füzethez mellékelve van Amerikát különböző szempontokból feltűntető 4 térkép is. Egy füzet ára 60 fillér. Kapható Löwy Adolf s.a.-új-helyi könyvkereskedésben.

Egyesületi élet.

Az olvasókör közgyűléséből.*)

Az újhelyi polgári olvasókör rendes évi köz-gyűlését ma egy hete tartotta meg saját helyisé-geiben, tagjainak élénk részvétele mellett. Kiss Ödön elnök megnyitó-beszéde után a Vályi Ber-talan jegyző részéről szépen megírt s a kör egész évi történetét felölölő jelentés olvastatott fel. Ebből, mint a kör életére fontosat, két pontot említünk meg, és pedig: hogy a körnek az elmúlt év kez-detén volt 146 tagja s az év folyamán mint új tag belépett 43, eltávozott azonban 37, maradt

*) Lapunk mult számáról lekésett.

tehát az év végén 152 tag. Erdekes az a statisztika, mely a kör tagjainak foglalkozását tünteti fel. E szerint van a tagok között állami, vármegyei és magán hivatalnok 73, kereskedő 14, iparos 12, mérnök 7, tanár 7, tanító 7, lelkész 6, ügyvéd 6, birtokos 4, gyógyszerész 3, katonatiszt 3, orvos 2, építész 2, vállalkozó 1, állatorvos 1, ügyvédjelölt 1, erdész 1, fenyképiró 1. Ezután a számvizsgáló-bizottság jelentése után *Schweiger Áron* pénztárnoknak a múlt évre nézve a felmentvény megadatott; II-od jegyzőül *Petrás József* választott meg.

Tantestületi ügyek.

A zemplén-vármegyei tanító-egyesület középonti választmánya ezidei ülését f. hó 2-án Sárospatakon az állami tanítóképző intézet tanács-termében tartotta meg.

Desső Lajos, tanítóegyesületi elnök, előterjesztette a brassóvármegyei tanítótestületnek az országgyűlés képviselőházához a tisztviselők fizetésének rendezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalása alkalmára beadott folyamodását, melyben nevezett tanítótestület az állami és államilag segélyezett községi iskolák tanítóit a XI-ik rangosztályba sorozni s fizetésüket 600 forintban megállapítani kéri.

Beható eszmecsere után a folyamodás teljes szövegében elfogadtattott s határozott, hogy az, ugy a középonti elnök és jegyző aláírásával a középonti nevében, mint a járásköri elnökök és jegyzők aláírásával, mindenütt az illető járáskörök országos képviselői útján az országgyűlés képviselőházához felküldessék.

Ugyaníly intézkedés történt a felekezetek részéről fentartott iskolák tanítóinak szőnyegen lévő fizetésrendezése ügyében; a minimum kiszabására nézve elfogadtatván a *Glatz* féle körözüvény.

Végül az elnök előadta azokat az indokokat, melyeknél fogva a múlt évben Szerencsre kitűzött közgyűlés megtartható nem volt; minek tudomásul vétele után egyttal elhatározta a választmány, hogy a jelen évi közgyűlés Sárospatakon, pedig május 24-én tartassék meg.

Alsó-Bereczki, 1893. évi február 6.

Berecz Károly,

a vármegyei tanítóegyesület jegyzője.

Értesítés.

A sátoralja-ujhelyi árvasegélyező egyesület folyó évi február hó 12-re kitűzött közgyűlése közbejött akadályok miatt a jelzett napon meg nem tartható. A közgyűlés határidejéül folyó évi február hó 18-ának délelőtti 11 óráját tűzöm ki. S.-A.-Ujhely, 1893. február 9.

Nemes Lajos,

mint az egyesület alelnöke.

Hibaigazítás. A *vörös kereszt-egyesület s. a. u. helyi fiókja* tisztújító közgyűléséről szólott s a lapunk múlt számában közzétett tudósításból kimaradt, hogy a női osztály részéről közfelkiáltással továbbra is *Ambrózy Nándorné* önagsága lett a társelnök. Az akaratlanul, de legőszintébb sajnálatunkra történt hibát, tudósítónk részéről is bocsánatot kérve, ezennel helyreigazítjuk.

CSARNOK,

Mutató részlet

a Zemplénvármegye monografiája

című 7 kötetes munkából.
(Folytatás.)

Előkelő nemes családok:

Nátafalvi *Nátafalussy*; Nyárádi *Nyárády*; Tolcsvai *Nagy*; Nemesvári *Nemessányi*; Réthi *Nemessányi*; Nedeczkei *Nedeczky*; Nyiczkei *Nyiczky*; Nyomárkai *Nyomárkay*; Olcsyvári *Olchváry*; Csicséri *Orosz*; Ocskai *Ócskay*; Baji *Batay*; Alsókereskenyi és Keszti *Palásty*; Ilhadi *Palatiz*; Berettó-ujfalu *Baloghy*; Pécsujtali *Péchy*; Legényei *Pintér*; Pili *Pilissy*; Pothornyai *Pothornyay*; Recskei *Recsky*; Revisnyei *Reviszky*; Kis-rédi *Rhédey*; Udvarnokai *Rholy*; Nagycsepcsényi *Sándor*; Szemerei *Szemere*; Szentiványi *Szentiványi*; Szeghálvi *Szeghy*; Négyesi *Szepessy*; Nagyidai *Székely*; Hlinki és szentmarjai *Szent-Marjai*; Szentimrei *Szentimrey*; Agcsernői *Szerdahelyi*; Sisári *Sisáry*; Karomi és szulyovi *Szirmay*; Borsodi *Szirmai Szirmay*; Ugocsa *Szirmai Szirmay*; Szinyei *Szinnyey*; Somlódi *Somlódy*; Sívári *Sós*; Tóthurgonyi *Sovány*; Várad *Stépan*; Sztankoczi *Sztankóczy*; Svábi *Sváby*; Kisszűgyéni *Szűgyény*; Teresténi *Terestényi*; Lipstini *Tizta*; Tomkaházi *Tomka*; Tussai *Tussay*; Vajai *Vay*; Draskóczi *Vanovich*; Vályi *Vályi*; Dercseni és balazséri *Veisz*; Vékei *Vékey*; Buttkai *Viczmány*; Izbugyai *Viczmány*; Nagycsepcsényi *Vládár*; Réthi *Zámbory*; Csepei *Zoltán*.

A fegyveres nemesek. (armalisták)

Adorjány *Arday*, Albert, Ágoston, Alföldy, Almuezy, Affra, Asszonyi, Abloncsy, Asztalos, Agriensis, Ádám, Arros, Antalóczy, Aisdorffer, Anderko, Auriaber, Arkhy, Andor, Amássy, Aezél, Akács, Arpásztornyai, Aszalos, Árva, Kosinai *Astris*, Bagoly, Baú,

Balog, Báthory, Bassa, Bácsmegyei, Baloghdy, Bártfay, Bártay, Bartók, Balássy, Bugaméry, Bajcsy, Barta, Bartók, Barankó, Bunkó, Bahóczy, Baraczkay, Baesika, Buczka, Bende, Békéssy, Bene, Belényessy, Berethy, Bekes, Béres.

(Folytatjuk.)

Közlő: **Kapás Aurél.**

Vármegyei Hivatalos Rész.

1403. sz.

Zemplén-vármegye alispánjától.

A járási 10 fősztolgabirónak.

Ezen miniszteri körrendelet községek bíráival való közlés, közhírré tétel és szigorú ellenőrzés végett t. fősztolgabiró urnak másolatban kiadom.

S.-A.-Ujhely, 1893. január 28.

Matolai Etele, alispán.

Másolat.

A m. kir. pénzügyministrytól 16/P. M. szám. Valamennyi magyarországi vármegye közönségének. A fogyasztási, ittal és talmérsi adóknak az 1892. évi XV. törvényi rendeltetései értelmében való biztosítása alkalmával főtörékvésem az volt, hogy ezen adónevek kezelését a község érdekének megóvása végett, lehetőleg a községek vállalkozásukra, és hogy ahol ez, akár a községek tartozkodása, akár pedig más szintén méltányolását érdemlő és az állam magasabb érdekei szempontjából figyelmen kívül nem hagyható érdekek kielégítésének szükségessége miatt rem volt lehetséges, ott is lehetőleg ne a kizárólagos szesz-italmérés jogosságát, hanem a szeszre nézve is csak az adó beszedési jog alkalmazassék. Habár ebbeli igyekezetem az eddiginél jóval nagyobb mértékben sikerült, mégis sok helyen csak is a kizárólagos szeszitalmérés jog volt értékesíthető. A község, különösen pedig a szegényebb néposztály érdekében azonban a bérlőkkel kötött szerződésekben mind ott, hol a kizárólagos szesz-italmérés jogosságát alkalmazása mellőzhető nem volt, e jog ellensúlyozásul a pálinka árát meghatároztam. Hogy ez az intézkedésem irrom malasztta ne váljék, szükséges, hogy a kikötés betartása a legszigorúbban ellenőriztessék. Ez ellenőrzés hatályos teljesítésére azonban a pénzügyi községek bármily szigorúan megkivánjam is azt, egyéb irányu nagymérvű elfoglaltságuk miatt egymagukban nem képesek; de nem képesek erre főleg azért sem, mert a dolog természeténél fogva itt nem annyira esetleges ellenőrzési szemlékre és vizsgálatokra, hanem állandó és éber szemmel tartásra van szükség, a melyet egyidejűleg a községi előjáróságok, és az ezeknek ellenőrzésre hivatott törvényhatósági tisztviselők végezhetnek. Felhívom ennél fogva a vármegye közönségét, miszerint odahatni sziveskedjék, hogy mindazon községek előjárói, amely községekben magán fél gyakorolja a kizárólagos szeszitalmérés jogot, első sorban is a nagyközönséget figyelmeztessék arra, hogy a bérlővel kötött szerződésekben a szesz és a szeszből készült közönséges pálinka ára általam mily összegben lett megállapítva; másodsorban pedig folytonosan s éber ellenőrzésk, vajjon az egyes kimerése üzletekben a szesz és szeszből készült közönséges pálinka nem árusítatik e drágábban annál az áránál, amely a szerződésben legmagasabb ár gyanánt ki lett kötve s végre, hogy minden értésükre jutott oly esetről, midőn a bérlő vagy engedményesei a jelzett kikötést megszegték, az illetékes kir. pénzügyigazgatóságot, vagy pénzügyi biztost esetleg pénzügyi szakaszt azonnal értesítsék, gondoskodtam arról is, hogy a megindítandó vizsgálat folyamán a kikötés megszegése tényleg beigazolható legyen. Részemről már gondoskodtam arról, hogy a községi előjáróságoknak a szerződésben kikötött legmagasabb szeszár mindenkor tudomásokra hozassék, s gondom lesz rá, hogy e rendelkezésem pontosan be is tartassék. Bár remélem, hogy a községi előjáróságok kizárólag a községi lakosok érdekében teljesítendő, s általuk elenyészőleg csakély fáradsággal fogantatható emez ellenőrzést pontosan és lelkiismeretesen fogják gyakorolni; mégsem mulasztatom el a vármegye közönségének figyelmét felhívni arra, hogy a kívánt eredmény csak akkor lesz biztosan elérhető s intézkedésemmek csak akkor lesznek képesek foganatot szerezni ha törvényhatósági, nevezetesen a járási tisztviselők is nem csak közvetlenül is ellenőrzik a többször említett kikötés pontos betartását, hanem főként a községi előjáróságokkal szemben az ezek által teljesítendő ellenőrzés mikénti gyakorlására nézve felügyeleti jogokkal teljes szigorúat élnek. Nem kételem, hogy a vármegye közönsége oda fog hatni, hogy főként a szegényebb néposztály érdekében létesített ezen intézkedésem megfelelő eredményre vezessen. Budapest, 1893. január hó 15-én *Wekerle* s. k.

299. sz.

Zemplénvármegye alispánjától.

A járási 10 fősztolgabirónak.

Tudomás és közhírré tétel végett kiadatik.

S.-A.-Ujhely, 1893. jan. 17.

Matolai Etele, alispán.

Másolat

Kereskedelemügyi m. kir. minister 8314/VI. sz. Valamennyi magyarországi törvényhatóságnak. A fémából készült s kizárólag folyadékok mérésére szolgáló 3 literes mércék hitelesítésének megengedése tárgyában az 1874. évi 9334. sz. a. kelt földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszteri rendeletet kiegészítő rendeletemet tudomás és kellő közhírré tétel céljából a hatóságnak ide csatolva megküldöm. Budapest, 1892. december hó 22. Lukács s. k.

Kereskedelemügyi m. kir. minister 8314/VI. szám. Rendelet. A volt földművelés- ipar és kereskedelemügyi m. kir. minister által kiadott szabályrendelet kiegészítéséről a következőket rendeltem. Hitelesíthetők fémából készült; kizárólag folyadékok mérésére szolgáló 3 literes mércék, melyeknek átmérője 58 m. m., mélysége 114 m. m. tehát e két méret egy viszonylik egymáshoz, mint 1:1:97-hez vagy közel 1:2-höz ha ezen mértékben az eltérés 2 m. m. nél az irtartalom eltérése pedig 1/200-nál nem nagyobb és ha azok különben is az idézett 9334 számú szabályrendelet egyéb követelményeinek megfelelnek. Budapest, 1892. december hó 22-én Lukács s. k.

832. sz. 92.

Zemplénvármegye alispánjától.

A járási 10 fősztolgabirónak.

Körözés és eredmény esetén, annak bejelentés végett kiadatik.

S.-A.-Ujhely, 1843. jan. 17)

Matolai Etele, alispán.

Másolat.

Somogyvármegye alispánjától 35469 szám. Valamennyi törvényhatóságnak. Mult évi december 22-én Vágocsról Andocsra vezető utban az uttól pár lépésnyire egy férfi hulla találtatott. Orvosi vélemény szerint kimerültség, kellő ruházat hiánya miatt pusztult el. Kilete iránt semmi utba igazító adat nem találtatott. Személy leírása: középtermetű 40-45 év közötti hajzata és az arcot körülalokban benőtt szakál, barnás fekete. Ruházata: a szenytől barna in, posztó mellény, nyári nadrág és zubony, csatos labelije, rongyos kapca. Ismertető jelek: lábszárai fekélyesek. Felkérem a tekintetes tártörvényhatóságot, hogy ezen egyén kiletét nyomozván eredmény esetén engem értesíteni sziveskedjék. Kaposvár, 1893. január hó 4-én. Tallian Gyula s. k. alispán.

842 sz.

Zemplénvármegye alispánjától.

A járási 10 fősztolgabirónak.

Közhírré tétel végett kiadatik.

S. A.-Ujhely 2893, jan. 17.

Matolai Etele, alispán.

Másolat

Temesvármegye alispánjától 54185/1892. ajh. szám. Tekintetes törvényhatóságnak Temesvármegyében bekebelezett Grebenács község jegyzője folyó évi 4082/892. sz. a. jeleni: hogy az évben 855. u. t. sz. a. nyert 1966. 1967. 1968/92. számmal ellátott 3 drb 3 kros sárga színű marhalevel ürlap ismeretlen módon elveszt. Ezen ürlapok semmieseknek nyilvánítatván van szerencsém fizetéssel megkeresni miszerint saját területén a kellő intézkedéseket megtéetni sziveskedjék. Temesvárott, 2892. évi december hó 30 án. Deschán s. k. alispán.

217. erd. szám.

Zemplénvármegye alispánjától.

Köztudomás végett közhírré tétetik.

S.-A.-Ujhely, 1893. jan. 17.

Matolai Etele alispán.

54904./I. 4. sz.

Földművelésügyi m. kir. minister.

Valamennyi vármegye közigazgatási bizottságának és valamennyi kir. erdőfelügyelőségnek.

(Az erdősitési jutalmak odaítélése.)

Az 1887. évben közigazgatási érdekből teljesített erdősitések jutalmazására vonatkozó pályázat határideje lejárván, az utóbb 42,641. sz. alatt kelt rendeletemmel intézkedtem az iránt, hogy az 1887. évi 13913. számú pályázati hirdetmény alapján pályázat alá bocsátott erdősitések a helyszínen megvizsgáltassanak, s a vizsgálatok megéjtésénél az erdősitésre vonatkozó összes körülmények figyelembe vétessenek.

A helyszíni vizsgálatok eredményéről szóló jelentést, az erdősitésre vonatkozó összes ügyiratokkal, s nevezetesen a helyszínen az illető erdőbirtokosok jelenlétében felvett jegyzőkönyvekkel együtt, az említett pályázati hirdetmény értelmében alakított bírói bizottságnak kiadtam a végett, hogy ez az országos főerdőmester ur elnökele alatt tartandó ülésén, a jutalmak odaítélésére vonatkozó határozatát hozza meg, s azt jóváhagyásom elé terjeszse.

A bírálo bizottság az öss.es tényezőknél, s nevezetesen az 1887. évi erdősités körzékü becsének és értékének kellő megállapítása után az 1. 88 nagy jutalmat, azaz 1000 (egyezer) frankot aranyban *Bur Szent Miklós, Pozsonyvármegyei község volt urbéréseinek* a község határában a 2508 és 2510. helyrajzi számok alatt fekvő 25 kat. holdnyi futóhomok területnek erdei fenyő csemetékkel való beerdősítéséért; a 2. ik nagy jutalmat, azaz 800 (nyolc-száz) frankot aranyban a *Pejacsevich*

Artur gróf Nogródvármegyei Karancskesszi uradalmanak, a Karancskesszi község határában a Marakodó pusztán fekvő s 506—512, 540—546. helyrajzi számokkal jelölt 60 k. holdnyi, vízmosások által megszagott homokos agyagtalaj területnek akác- és tölgycsemétékkel való beerdősítésért; a 3. nagy jutalmat, azaz 500 (ötszáz) frankot aranyban **Új-Radna Beszterce Násodvármegyei községnek,** a község határához tartozó s 530 helyrajzi szám alatt fekvő „Fatia-Inentinja” nevű 53 k. holdnyi kopár, sziklás meredek, sekély talaj mélységű területnek, részben lucfenyő maggal való vetés, s részben ugyanezen fánemű csemétékkel való ültetés útján teljesített beerdősítéséért; az 1. ső elismerő jutalmat azaz 400 (négy száz) frankot aranyban **Székely-falu Pozsonyvármegyei község volt urbéreseinek** a község határában a 6316. helyrajzi szám alatt fekvő 25 kat. holdnyi durvább szemcséjű futó homok területnek erdei fenyő csemétékkel való beerdősítéséért; a 2. elismerő jutalmat, azaz 200 (kétszáz) frankot aranyban **Viszlás, Nogródvármegyei község volt urbéreseinek** a község határában az 1446. 1447 és 1448. helyrajzi számok alatt fekvő 14 kat. holdnyi vízmosásos fehér agyagos talaj területnek akác csemétékkel való beerdősítéséért; és a 3. elismerő jutalmat, azaz 100 (egyszáz) frankot aranyban **Maekútza János Fogarászvármegyei aludmészei földmivelőknek** a község határában tulajdonát képező s a 106—108. 110. 2648—2652. helyrajzi számok alatt fekvő 11 k. holdnyi vízmosások által megszagott homokos agyagtalaj területnek luc-erdei- és feketefenyő magvak nevelése s részben tölgy kőrös és másnemű facsemeték ültetése által való erdősítéséért ítélte oda, egyidejűleg azon javaslatának adott kifejezést, hogy miután a Pálffy József gróf erdőházi uradalmanak a Jókeő és Hradistye, Nitravármegyei, valamint Dejthe, Pozsonyvármegyei községek határában 179.5 kat. holdnyi kavicsos mészkőtalaj területen sikeresen teljesített erdősítésekért, a jutalmak korlátozott számánál fogva pénzbeli jutalom nem adható, ezen buzdóságáért írásbeli elismerés nyilvánítható.

A bíráló bizottság ezen határozatát ezennel jóváhagyván, értesitem a közigazgatási bizottságot, kir. erdőfelügyelőséget, miszerint egyidejűleg intézkedtem az iránt, hogy a megítélt jutalomdíjak és az erdőházi uradalomnak kiállított elismerő okmányok az illető vármegyék főispánjainak megküldessenek, s hogy az illetékes főispán urakat megbiztam azzal, hogy az utalványozott jutalom díjakat a közhírré tett pályázati hirdetésben értelmében fizesse ki.

Budapest, 1892. december hó 11-én.
Bethlen.

224 k. i. sz. **A gálszécsi járás szolgabirjától.**

Körözés.

Állategészségügyi kihágás miatt jogerős ítélettel 50 ft pénzbüntetésre ítélt Frisch Jakab ezelőtt s.a.-ujhelyi lakoson a büntetés, ismeretlen helyre történt eltávóztatása miatt végrehajtható nemlétén, körözését azzal rendelem el, hogy tartózkodási helye ezen hivattal feltalálás esetén közlendő.

Az illető 62 éves. izr. vallású, családos, állandó foglalkozás nélküli egyén.
Gálszécs, 1893. jan. 2.

Somogy szolgabiró.

42642/II. sz. 92. **A m. kir. pénzügyigazgatóságtól.**

Körrendelet.

Valamennyi községi elöljáróságnak Zempénvármegye területén.

Gombos Ferenc volt hernád-németi lakos, girincsi születésű 16 éves napszámos terhere a tokaji kir. adóhivatalnál 13935/92. II. t. c. az előirt 36 ft 66 kr. bűnügyi költség tértítmény van előírva; amennyiben nevezett ismeretlen helyen való tartózkodása folytán a tartozás be nem hajtható, utasítatik, miszerint nevezett területén nyomozza s feltalálása esetén ide jelentést tegyen.
S.-A. Ujhely, 1893. február 2.

Becske, kir. p. ü. igazgató.

GAZDASÁGI ÉRTESEITŐ.

Rovatvezető: **SEBES ADOLF.**

Időjárás febr. 12-ére:

Változó felhőzet, enyhe, olvadás, helyenként csapadék.

NEM HIVATALOS RÉSZ.

Szőlő telepítés.

Uj szőlők ültetésénél a legnagyobb gonddal kell eljárni. A talaj elkészítése és az egyes fajok helyes megválasztása a fő dolog: e nélkül karba mehet a költség, idő és fáradság, holott ellenkezőleg nagy jövedelemre nyílik kilátás. A talaj rigolozás és a sovány föld erős trágyázás által készítették elő. Homokos talajban a földforgatás mélyítő ekék által is eszközölhető. Ennél még

fontosabb, mert az egész siker azon fordul meg: a szőlő faj megválasztása. A filoxerának ellenálló szőlőnek két faja van: a direkt és az indirekt termő. Az előbbiek — az öntermőkhöz — tartozik az Othello, Jagner, Cummingham, Herbemont, Jork-Madeire és Canada. Ezek előnye, hogy hamar és sokat hoznak, boruk azonban oly silány, hogy csak mással vegyítve ad középminőségű italt. Az öntermők közül azonban az Othello a legalkalmasabb; mert minden évben bőven terem, a filoxerának és hidegnek ellenáll, bora a direkt termők közt a legjobb, ámbar eleinte savanykás és fanyar, később mégis kellemes itallá válik; gyönyörű sötétkék nagy fűrtel korán érnek s ennélfogva mint asztali szőlő is nagy jövedelmet nyújt. A mustot az öntermőknél egyáltalában nem szabad a cefrén erjedni hagyni, nehogy igen fanyar legyen a bor.

Nemzetgazdasági szempontból a direkt termőket — az egy Othellót kivéve — nem ajánlatos termelni.

Az indirekt termők — az alanyfajok — pedig ezek: Vialla, Riparia-Sauvage, Portalis, Rupertis és Solonis. Ezek beojsandók lévén későbbben, de sokkal jobb bort adnak, mint az előbbiek. A mi a talajt illeti, általánosságban mondhatni, hogy az erős homokföldben majd minden amerikai vessző jól diszlik. Rupertis száraz, homokos, kavicsos földre való, ha az nem meszes vagy márgás. Riparia-Sauvage és a Vialla gazdag aluvialis talajt kíván. Solonis a nedvesebb helyekre jó. A Jaques, mint alany sárge vagy fehér anyaggal is megelégszik. Porrá törhető méz vagy márgatalajban az amerikai szőlő meg nem él. A kiültetés előtt tehát a talaj feltétlenül tanulmányozandó.

A mi a kiültetés módját illeti, az gyökeres vagy sima vesszővel egyaránt eszközölhető; fődolog, hogy a vessző ép, egészséges és fiatal legyen. A gyökeres vessző 2—3 éves korában a legalkalmasabb. Mentul soványabb a föld, annál inkább kellene fiatal vesszők.

Szőlő-telepítés és az ausztráliai akáccal való befásítás által 5—6 év alatt virágzó és jövedelmező oáziská lehetne azt a sok homoksvatagot és kopár lankást tenni, melynek annyira bővében vagyunk. (Haladás).

Szeszfőzői tanfolyam

A kassai m. kir. gazdasági tanintézetben 6 hétre terjedő szeszfőzői tanfolyam rendeztetik. *E tanfolyam f. évi február hó 25-én veszi kezdetét.* Célja: mezőgazdasági szeszgyárak részére szeszfőzőket gyakorlatilag és elméletileg kiképezni. A tanfolyamon részt vehet mindenki, a ki a magyar nyelvben járatos, írni, olvasni és számolni tud, s ezt bizonyítványokkal, esetleg felvételi vizsgálattal igazolni képes. A tanfolyamra legfeljebb 10 jelentkező vehető fel, s így elsőbbségben részesülnek azok, kik már megelőzőleg szeszgyárban alkalmazva voltak, avagy gépkészítői szakvizsgálatot tettek. A tanfolyamra jelentkezők a szeszgyárba előforduló összes munkálatokat végezni kötelesek; kötelesek továbbá a szeszgyártás elméletéből tartott előadást sorkalimatossan litogatni, a szeszgyártáshoz szükséges vizsgálati módok elsajátítása végett a laboratóriumi munkálatokban résztvenni. A tanfolyam befejezésével a jelentkezők gyakorlati és elméleti vizsgálatot tesznek, melynek eredményéről a szaktanár és a szeszfőző által aláírt és az igazgató által ellenjegyzett magánjellegű bizonyítványt nyerne. Tandíj és vizsgálati díj fejében minden jelentkező a beiratás alkalmával 22 forintot, a netalán szükséges felvételi vizsgálatért pedig 8 ftot tartozik fizetni. A jelentkezők élemezésükről és lakásukról saját maguk tartoznak gondoskodni. Jelentkezéseket *február 18-ig* elfogad a kassai m. kir. gazdasági tanintézet igazgatósága. Budapest, 1893. évi január hó 27. Földmívelésügyi m. kir. ministerium.

Nyilt-tér*)

Nyilatkozat.

A Szerencsen megjelenő Zemplén Hegyalja című lappal polemába bocsátkozni nem akarok, mert egy lap, mely a syntaxissal, s ortografiával sincs tisztában, erre nem igen érdemes, szónéklül azonban nem hagyhatom azon a f. évi. 6. számában „Egy község szenyese” (sic) című közleményét, mely szerint Czagány Ferenc az elkezelések nem mesterségét éveken át üzte. Konstatálni kívánom, hogy nevezett 1890. év szeptember hó 17-ig t. i. míg én voltam Zombor község jegyzője, nem sikkaszthatott. Ennyit a saját reputációm érdekében.

Mád, 1893. február 9.

Illésházy Endre,

Mád község jegyzője.

*) E rovat alatt közlő tekéret nem vállal felelősséget a Szerek.

A szerkesztő postája.

... a ... e. Örömmel fogadom. Oh az a tánc. Sajnálattunkra kizsorszult ugyan ebből a farsangból is, de azért nem szabtunk rá nagy-bőjtét. M. I. urnak — Budapest. Lehetőleg mielőbb szedésbe adjuk. Állandó érdeklődéséért szíves köszönet! I. E. urnak — Mád. Csakis a Nyilttér-ben adhattuk ki.

Jules de Wissnyey — à Paris. A jövő számban. Szíves megemlékezéséért köszönet!

Egy adóírótnak. Tétéles törvény hiányában a kir. belügyminister 24,684/91. számú körrendeletében mondotta ki, hogy 1891-től kezdve községi adó után késedelmi kamatot szedni nem szabad. Vármegyénk törvényhatósági közgyűlése intézkedett is, hogy a kimondott elv a gyakorlat terén gyökeret verjen. Ha öntől mégis vettek késedelmi kamatot: nagy szabályalanságot követtek el. Tessék a jogtalanság orvoslásáért nem lapunkhoz (mely ily természetű ügyekben forum hogyan lehetne?) de a képviselő-testülethez fordulni, s ha ott „büket fülekre” találja: vigye panaszát a t. vármegye közg. bizottságához.

Felelős szerkesztő:

DONGÓ GY. GÉZA.

Kiadó-tulajdonos: **ÖZV. BORUTH ELEMÉRNÉ.**

Hirdetések.

Tk. 4106. sz./892.

Árverési hirdetményi kivonat.

A s.-a.-ujhelyi kir. tsvszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Zipszer R. és Kupke kereskedő czég végrehajtónak Altman Móricz végrehajtást szenvedő elleni 107 ft 63 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíró) területén lévő S.-a.-Ujhely városában fekvő a s.-a.-ujhelyi 2026 sz. tjkben foglalt + 1677/a hr. sz. belhely és 123/a ö. i. sz. házból Altman Móriczot illető jutalékra az árverést 675 ftban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1893. évi február hó 28-ik napján d. e. 9 órakor a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság hivatali helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fog adni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 67 ft 50 krt készpénzben vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügymin. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál 1892. évi november hó 25-ik napján.
Képes Gyula, kir. törvszéki bíró.

Zálogházi árverési hirdetmény.

Alólirott ezennel közhírré teszi, hogy a fő-utca sarkán, Petőfi-utca 500. számú házban levő első s.-a.-ujhelyi zálogházban a lejárt és nem rendezett zálogtárgyak az 1881. évi XIV. t. c. 15 ik §-a értelmében **folyó évi február hó 20-án d. e. 9 órakor** hivatalos közeg jelenlétében nyilvános árverésen el fognak adni.

S.-A.-Ujhely, 1893. február 10-én.

Reichard Ármin.

Tk. 640./1892. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A homonnai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Marucsák Imre és társa végrehajtónak Palsó Györgyné szül. Andrejko Erzsébet végrehajtást szenvedő elleni együttvéte 270 ft tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a sztrópkói kir. járásbíró) területén lévő Sztrópkó határában fekvő a sztrópkói 509. sz. tjkben 1. sor s 11 helyrajzi számú urbéri belsőből és az azon lévő 10. ö. i. számú házból Palsó Györgyné szül. Andrejko Erzsébet végrehajtást szenvedő 1/24 részben megjelölt jutalékra az árverést 1313 ft 50 krtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1893-ik évi március hó 7-ik napján d. e. 9 órakor Sztrópkó község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladati fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügymin. rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Homonnán, a kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnál 1892. évi december hó 22-ik napján.
Lehoczky, kir. aljbíró.

Tk. 4553. sz. 92.

Árverési hirdetményi kivonat.

A homonnai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Brandt Leopold és társai végrehajtónak Iczkovits Móricz végrehajtást szenvedő elleni együttvéte 419 ft 56 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a homonnai kir. járásbíró) területén lévő Krasznibrod község határában fekvő a krasznibrod 73. számú telekjegyzőkönyvben A. I. 1 sorszám alatt foglalt és Iczkovits Móricz nevén álló ingatlanra és az azon lévő házra 837 ftban ezennel megállapított kikiáltási árban; valamint a krasznibrod 74. sz. tjkben A. I. 1 sorszám alatt foglalt, fele részben Iczkovits Móricz végrehajtást szenvedő, másik fele részben pedig Iczkovits Pinkesz né szül. Jakubovics Chaja nevén álló és a végrehajtási törvény 156. §-a értelmében egészben árverés alá bocsátandó ingatlanra 24 ftban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1893. évi február hó 28-ik napján d. e. 9 órakor Krasznibrod község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladati fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügymin. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes érték papírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Homonnán, a kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnál, 1892. évi december hó 12-ik napján.

Lehoczky, kir. aljbíró.

Csúz és köszvény

csúzos fej- és fogszagatások, ütési és fúzomódási, valamint fagydagatok ellen meglepő gyorsan és biztosan hat a

REPARATOR

nevé gyógyszer, melynek üvege 50 kr., vagy egy frtért minden gyógyszerárban kapható. A Reparatorral a Rókus-kórházban 136 esetben tétett kísérlet, melyeknél 7 esetben javulás, 129 esetben teljes gyógyulás éretett el.

Verszegénység és sápkór

továbbá gyenge gyermekek erősítésére kitűnő hatású és pompás ízű szer a **Tokaji China vas-bor**, mely az országos egészségügyi tanács javaslatára belügymin. engedéllyel látottat el. Sok rossz utaztat létezik, miért is kérem, vételnél névaláírással követelni. Kis üveg 1 frt 60 kr., nagy 3 frt.

ACATIA-SZAPPAN

kedves illata, kellemes habzása és rendkívüli tartósságánál fogva lett rövid időn kedvelt. 1 drb 50 kr, 3 drb egy dobozban 1 frt 40 kr.

Acatia arcz-crème

rövid pár heti alkalmazásnál pompás üde, gyermeked arczbőr nyerhető. Az arczbőr mindenemü ékteleenségét biztos eltávolítja. 1 üveg ára 1 frt.

A „crème de Marguerite“

az arczbőr táplálására, üdén tartására szolgál. Előkelő körökben igen kedvelt. Egy köcsög ára 2 frt.

Ezek gyógyszerárak kiválóbb speciálisai, melyek főváros és országzerte a legjobb hírnévnek örvendenek, s postán is küldetnek.

KRIEGNER GYÖRGY

gyógyszertára a „Magyar Koronához“
BUDAPEST, KÁLVINTÉR.

Gyökeres Ripária-vessző eladás.

Méltóságos báró Vay Sándor ur meszesi szőlészetében tavaszi szállításra a következő szőlővesszők adatnak el:

4500 drb	I. osztályu Ripária ojtás alá válogatva ezer darabonként	45 forint
8500 drb	II. osztályu Ripária kiültetésre válogatva ezer darabonként	35 forint
6500 drb	III. osztályu Ripária kiültetésre válogatva ezer darabonként	15 forint
1300 drb	Furmint, gyökeres vessző az egész	15 forint
9000 drb	Furmint, sima vessző, kitűnő ojtóanyag 50 cm. hosszú dugvány ezer darabonként	7 forint
1500 drb	Olasz Rizling, gyökeres az egész	20 forint
9000 drb	Olasz Rizling sima, 50 cm. hosszú, dugványoknak megvágva ezer darabonként	8 forint

Megrendeléseket elfogad:

Kvaszinger Miklós urad. szőlőfelügyelő

Meszes major — u. p. O.-Liszka.

HIRDETÉS.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses tudomására adni, hogy a

„Koronához“ czimzett szállodát

Csernyiezky Mihály volt bérlőtől átvevén, azt a mai kor igényeinek megfelelőleg csinos és kényelmes lakszobák, meg tágas értekezleti helyiségekkel berendezték, hol egyszersmind kitűnő ízletes magyar konyha és természetes finom italok, valamint pontos kiszolgálatról gondoskodva lesz.

Bankettek rendezése és abbonensek előnyös föltételek mellett elvállaltatnak.

A nagyérdemű közönség minél számosabb látogatását és becses pártfogását kérve, vagyunk

kitűnő tisztelettel

Abonyi D. Mór és veje.

8-?

Csak akkor valódi, ha a háromszögű palack az itt levő szalaggal (vörös és fekete nyomás sárga papíron) van elzárva.

Eddig fölülmulbatatlan!

Maager Vilmos-féle valódi

tisztított

17-24

Maager Vilmostól Bécsben.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltek mindama eseteknél, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen a mell és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni. — Egy üveg ára 1 forint, egy üveg fehér 1 frt 50 kr. és kapható a gyári raktárban Bécsben III/3. ker., Heumarkt 3, valamint az osztr.-magyar monarchia legtöbb gyógyszerárában.

S.-a.-Ujhelyben: csak Éliássy E., Budal Ákos és Kincsesy P. urak gyógyszerárában.

Főraktár és fölüárítás az osztr.-magyar monarchia részére: **Maager Vilmos, Bécs. III/3., Heumarkt 3.**

Hirdetmény.

Tk. 5150/92. sz.

TÖLGY-ELADÁS.

Bodrogközi Riese községében folyó évi február 6-ára hirdett árverés a közlekedési akadályok miatt elmaradt, miért is a **150 darab tölgyfa f. hó 15-én** fog szabad kézből nyilvános árverés útján eladatni. Venni szándékozók előleges tájékozást nyerhetnek alulírt község birájánál.

VECSY JÁNOS, bíró.

Benkő Károly elleni végrehajtási ügyben a 6746/871. tk. sz. végzéssel a s.-a.-ujhelyi kir. adóhivatalba, mint bírói letéptéztárba 1872. évi 136. pénztári cikk és a bírói letéptéztárban 133 tételek alatt Kosztival János 37 ft 20 krról szóló s.-a.-ujhelyi takarékpénztári betétkönyvet tett le, mely beváltván, a letett összeg kamatokkal együtt jelenleg 67 frt 33 krt tesz ki.

Mint hogy pedig a rendelkezés alatt álló iratokból ki nem puhatolható, hogy a fenti összeg kit illet: felhivatlak mindazok, a kik ezen összegre igényt tartanak, hogy ezen hirdetmény közzétételétől számított egy év alatt annak felvétele végett az alulírt törvényszéknél jelentkezzenek s jogikat igazolják, mert különben a letett összeg a m. kir. államkincstár javára fog fordítottani.

Kelt S.-a.-Ujhelyben a kir. törvényszék mint tkkvi hatóságánál 1893. évi január hó 23-án.

Képes Gyula, kir. törv. bíró.

Sirkövekre feliratok vésése és aranyozása

SIR-EMLEK-KÖVEK NAGY RAKTÁRA.

BURGER ADOLFNÁL

S.-A.-UJHELYT

Főutcán, a „Vörös ökör“ vendéglő épületében.

MINDEN IDŐBEN

nagy választékban tartok s kívánatra felállítok

POROSZ SZÜRKE MÁRVÁNY,

GRANIT, SZIANIT

és homokkő sirkövet.

Tisztelettel

BURGER ADOLF

vállalkozó.

Sürgőnyczim:
Burger Adolf S.-a.-Ujhely.

Kívánatra képes árjegyzék megtekintésül bérmentve küldetik.

S.-a.-Ujhely nyomtatott a „Zemlén“ gyorsajtóján.

Csak

Pain-Expeller

az illető, a ki bevásárlásnál a „Horgony“ gyárjegyre ügyel, biztos lehet, hogy nem kapott értéktelen utánzást. — A

„Horgony“ legjobb eredménnyel alkalmazható csúz, hátfájdalmak, fejfájás, köszvény, csipőfájdalmak, tagszagatás és meghűlések ellen; gyakran már egy bedörzsölés elegendő a fájdalom enyhülésére. Minden üveg a gyárjegygyel, a

„HORGONYNYAL“

el van látva és ez után könnyen felismerhető. Mint hogy ezen kitűnő háziszert majdnem minden gyógyszerárban 40 kros, 70 kros és 1 frt 20 kros üvegekben kapható, mindenki által beszerezhető. Csakis a Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

valódi.

Amennyiben Cognac-gyártmányaim ezután személyes felügyeletem mellett hozandom forgalomba, Cognacom tiszta zamataért és annak hamisítatlan valódiságáért szavatolok.

Cognacom tiszta borkivonat

és ez idő szerint a legkedveltebb a hazai gyártmányok között.

Kapható minden nagyobb fűszerüzletben.

Sátoralja-Ujhelyen kapható:

Malártsik György, Klein Albert, Fried Ignác, Behyna testvérek, Bárczy Béla, Frommer Mór és Nagy Lajos Béla ezelőtt Vályi István stb. kereskedéseikben.

Kitűnő tisztelettel

GRÓF KEGLEVICH RÓBERT

Promontori Cognacgyára.